

Feesten op het Platteland

Verslag van gesprekken met tien gemeenten
in Gelderland en Overijssel

Feesten op het platteland

Verslag van gesprekken met tien gemeenten
in Gelderland en Overijssel

Opdrachtgever: VROM-Inspectie Oost

Uitgever: STAP (Stichting Alcoholpreventie)

COLOFON

© Stichting Alcoholpreventie

Bestelnummer: U.2006.12

Postadres
Postbus 8181
3503 RD Utrecht
E-mail: stap@alcoholpreventie.nl

www.stap.nl
www.alcoholbeleid.nl

Kantoor Utrecht
Ravellaan 88
3533 JP Utrecht
Telefoon: 030-6565041
Fax: 030-6565043

September 2006

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Samenvatting

In dit onderzoek zijn ambtenaren van tien gemeenten in Gelderland en Overijssel ondervraagd over de visie van de gemeenten op 'Feesten op het Platteland' en het beleid dat de gemeenten voeren op dit onderwerp. Het onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode van maart tot mei 2006. Opdrachtgever voor het onderzoek is de VROM-Inspectie Oost. Het onderzoek is uitgevoerd door de VROM-Inspectie Oost en door STAP (Stichting Alcoholpreventie). STAP heeft de onderzoeksresultaten verwerkt en is de samensteller van dit rapport. Het onderzoek is afgerond in september 2006.

Twee signalen die de VROM-Inspectie ontvangen heeft vormen de aanleiding van het onderzoek:

1. Agrarische bedrijven zoeken neveninkomsten door bedrijfsgebouwen te benutten als feestruimte en
2. Evenementen worden georganiseerd op percelen met een bestemming die daar niet op toegesneden is.

Het onderzoek is een vervolg op de burgerconsultatie over 'Feesten op het Platteland' die de VROM-Inspectie eerder dit jaar heeft laten uitvoeren. De Inspectie overweegt samen met de Voedsel en Waren Autoriteit en STAP (Stichting Alcoholpreventie) een handreiking voor gemeenten uit te brengen over dit onderwerp.

Als methode van onderzoek is gekozen voor een combinatie van een interview en een vragenlijst. Elke gemeente heeft naar eigen inzicht de meest bij het onderwerp betrokken medewerkers aan het onderzoek laten deelnemen.

De hoofdvraag van het onderzoek is:

Over welke informatie beschikken gemeenten die de VROM-Inspectie kan benutten bij de beslissing over het uitbrengen van een handreiking over feesten op het platteland?

Voor het onderzoek naar het eerste signaal zijn de feesten verdeeld in drie categorieën, te weten hokken en keten, partyschuren en schuur- en tentfeesten.

De resultaten laten zien dat gemeenten behoefte hebben aan een handreiking over de feesten uit de categorie hokken en keten. In het algemeen geldt dat de ondervraagde gemeenten een visie op het keetbeleid aan het ontwikkelen zijn. Niet alle gemeenten kunnen zich daarbij baseren op een volledige inventarisatie van de lokale situatie. De mening van de ambtenaren wijkt niet erg af van het beeld dat de burgers hebben over de keten. De ambtenaren geven aan dat er sprake is van strijdigheid met verschillende wetten en regelgeving.

De gemeentelijke handelwijze is in geen van de onderzochte gemeenten gebaseerd op schriftelijk vastgesteld keetbeleid. Daarnaast noemt geen van de onderzochte gemeenten het legaliseren van de keten een reële mogelijkheid op basis van de huidige regelgeving. Structurele handhaving wordt niet als oplossing gezien. Daarvoor is in de samenleving te weinig draagvlak. Zes van de tien gemeenten hebben echter als gevolg van klachten handhavend opgetreden tegen een of meerdere keten. Eén gemeente is bezig met het ontwikkelen van actief gedoogbeleid voor keten. Deze gemeente is ook de enige die als antwoord op de ketenproblematiek een integraal beleid ontwikkelt waar een alcoholbeleid deel van uitmaakt.

Ondanks diverse uiteenlopende inspanningen van gemeenten zijn er nog geen concrete resultaten zichtbaar. Alle gemeenten geven impliciet aan dat er op dit moment sprake is van een ongewenste

situatie. Het uitbrengen van een handreiking door de rijksoverheid om veiligheid en gezondheid van keetbezoekers te bevorderen, wordt door acht van de tien gemeenten positief gewaardeerd.

Partyschuren en schuur- en tentfeesten zorgen niet voor problemen met procedures voor legalisering en handhaving. Als de gemeente legaliseert of handhavend optreedt, geven deze feesten volgens de ondervraagde ambtenaren geen extra risico's voor de veiligheid en gezondheid. De resultaten van het onderzoek vormen geen aanleiding om een handreiking op te stellen over deze feesten.

Voor wat betreft het tweede signaal, blijkt uit onderzoek dat een eventuele handreiking ook de meerdaagse, jaarlijks terugkerende evenementen moet bevatten. Gemeenten zijn er niet altijd van op de hoogte dat belanghebbenden evenementen op percelen met een bestemming die daar niet op toegesneden is, in een procedure voor bezwaar en beroep kunnen tegenhouden.

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	5
1 Inleiding.....	9
1.1 Aanleiding onderzoek.....	9
1.2 Probleembeschrijving.....	9
1.3 De onderzoeksvraag.....	10
1.4 Leeswijzer.....	11
2 Onderzoeksopzet.....	13
2.1 Methoden en technieken.....	13
2.2 Selectie van de gemeenten.....	13
2.3 Dataverzameling.....	14
3 Keten.....	17
3.1 Inzicht van gemeenten in de eigen keten.....	17
3.2 Waarom keten volgens gemeenten ontstaan.....	18
3.3 Risico's die keetbezoekers lopen.....	19
3.4 Wetten en regelgeving.....	20
3.5 Relatie met de burgerconsultatie.....	21
3.6 Klachten over keten.....	21
3.7 Werkwijze van de gemeente.....	22
3.8 Verwachting ten aanzien van het Rijk.....	28
3.9 De meningen van de gemeenten op een rijtje.....	28
4 Partyschuren.....	31
5 Schuur- en tentfeesten.....	33
6 Evenementen en bestemmingsplannen.....	35
7 Conclusies.....	37
7.1 Keten.....	37
7.2 Partyschuren.....	39
7.3 Schuur- en tentfeesten.....	40
7.4 Evenementen en bestemmingsplannen.....	40
Bijlage 1 Uitnodiging gemeenten.....	41
Bijlage 2 Vragenlijst.....	43

1 Inleiding

1.1 Aanleiding onderzoek

Het onderzoek 'Feesten op het platteland' is uitgevoerd in het kader van een compliance assistance-project van de VROM-Inspectie, waarin wordt samengewerkt met de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) en STAP (Stichting Alcoholpreventie).

Twee signalen die de VROM-Inspectie ontvangen heeft vormen de aanleiding van het onderzoek:

- agrarische bedrijven neveninkomsten zoeken door bedrijfsgebouwen te benutten als feestruimte;
- evenementen worden georganiseerd op percelen met een bestemming die daar niet op toegesneden is.

In opdracht van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu (VROM), Inspectie Oost, brengt STAP (Stichting Alcoholpreventie) in dit kader verslag uit van de gesprekken die beide partijen gevoerd hebben met tien gemeenten in Gelderland en Overijssel in de maanden maart, april en mei 2006.

Het onderzoek betreft een vervolg op de burgerconsultatie over het onderwerp 'Feesten op het platteland', die de VROM-Inspectie eerder dit jaar uit heeft laten voeren¹. In dat onderzoek zijn aandachtspunten en knelpunten zoals burgers die ervaren rondom megafeesten, schuur- en tentfeesten, partyschuren en hokken&keten in beeld gebracht.

De VROM-Inspectie, de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) en STAP (Stichting Alcoholpreventie) overwegen samen een handreiking op te stellen voor gemeenten die beleid willen formuleren rondom feesten op het platteland.

1.2 Probleembeschrijving

Op het platteland bestaan tal van particulier gecreëerde gelegenheden om te drinken en te feesten. Dit zijn vaak bouwwerken die zonder vergunning worden geplaatst, of omgebouwd zijn tot een verblijf voor een gezellig samenzijn. Ondanks het particuliere karakter van deze gelegenheden dragen gemeenten een wettelijk bepaalde medeverantwoordelijkheid voor de veiligheid en gezondheid van de bezoekers.

De VROM-Inspectie veronderstelt, op basis van de uitkomsten van het burgeronderzoek, dat gemeenten worstelen met de vraag waar de individuele verantwoordelijkheid ophoudt en waar

¹ Bergen van, T., Otterman, E. (2006) *Feesten op het platteland, een feest? Onderzoek naar de beleving van burgers over feesten op het platteland*. Nijmegen: NovioConsult Van Spaendonck BV

overheidsregulering noodzakelijk is. De Inspectie wil dan ook inzicht krijgen in de visie van gemeenten als bevoegd gezag op de 'feesten' en in de wijze waarop deze visie al of niet reeds omgezet is in beleid.

De Inspectie veronderstelt daarnaast dat het uitbrengen van een handreiking gemeenten kan helpen bij het invullen van hun verantwoordelijkheden. De Inspectie wil dan ook weten welke aanknopingspunten het gevoerde gemeentelijk beleid biedt voor de inhoud van een eventuele handreiking.

1.3 De onderzoeksvraag

De hoofdvraag van dit onderzoek luidt:

Over welke informatie beschikken gemeenten die de VROM-Inspectie kan benutten bij de beslissing over het uitbrengen van een handreiking over feesten op het platteland?

Uit de hoofdvraag worden vier deelvragen afgeleid:

1. Hebben de gemeenten een duidelijke visie op de aanpak van de 'feesten' en zo ja, hoe ziet die visie eruit?
2. Wat is er in de gemeenten op basis van de visie gedaan in het kader van regelgeving, vergunningen en andere mogelijke verplichtingen?
3. Zijn er resultaten van de inspanningen bekend?
4. Wat betekenen de resultaten van de gemeentelijke inspanningen voor de handreiking?

De plattelandsfeesten zijn ten behoeve van het onderzoek onderverdeeld in drie categorieën. Hieronder volgt een korte omschrijving van de categorieën:

- I. *Hokken en keten* (hierna simpelweg: keten). Jongeren creëren eigen ruimtes in schuurtjes, caravans en op zolderruimtes. Deze ontmoetingsplekken, die structureel bezocht worden, hebben voor jongeren een belangrijke sociale functie. Sommige locaties zijn uiterst eenvoudig ingericht, terwijl andere lijken op een commerciële horecavoorziening. Het aantal van deze keten is de laatste jaren sterk toegenomen, maar het fenomeen bestaat al geruime tijd. Naar schatting gaat het in Nederland om ruim 1500 keten in meer dan 60 gemeenten. Voor de keten zijn geen vergunningen verstrekt.
- II. *Partyschuren*. Dit zijn schuren die particulieren voor een klein bedrag kunnen huren, om er een feest in te organiseren. Deze incidentele feesten vinden steeds op dezelfde locatie plaats. De eigenaren van de schuren beschikken niet over de benodigde vergunningen.
- III. *Schuur- en tentfeesten*. Deze grotere feesten vinden meestal periodiek plaats. De locatie is vaak een boerenerf of een weiland. Doorgaans vinden deze feesten in de

zomermaanden plaats. Het bezoekersaantal kan oplopen tot enkele duizenden. Het gaat om evenementen waarvoor geen evenementenvergunning is verstrekt.

Een vierde categorie, die van de megafeesten, blijft buiten beschouwing van het onderzoek, omdat het juridisch gezien om hetzelfde type feest gaat als de schuur- en tentfeesten. Ook buurtbarbecues en overlast door reguliere horeca op het platteland, worden niet in het onderzoek betrokken.

1.4 Leeswijzer

De rapportage is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 2 wordt de onderzoeksopzet en de selectie van de gemeenten toegelicht. De volgende drie hoofdstukken bevatten de resultaten van het onderzoek gerelateerd aan het eerste signaal (agrarische bedrijven zoeken neveninkomsten door bedrijfsgebouwen te benutten als feestruimte). In hoofdstuk 3 worden de keten besproken, hoofdstuk 4 gaat in op de partyschuren en hoofdstuk 5 behandelt de schuur- en tentfeesten. Hoofdstuk 6 gaat over het tweede signaal (evenementen worden georganiseerd op percelen met een bestemming die daar niet op toegesneden is). In hoofdstuk 7 worden de conclusies geformuleerd.

2 Onderzoeksopzet

In dit hoofdstuk wordt de onderzoeksopzet besproken. Het onderzoek heeft een kwalitatieve opzet. Het heeft niet ten doel om cijfermatig inzicht in aantallen feesten te verkrijgen. Wel zijn opvattingen van gemeenteambtenaren over plattelandsfeesten en eventuele politieke standpunten in kaart gebracht. Voor een deel betreft het subjectieve oordelen. Daarnaast is gekeken naar de kennis en de uitvoering van relevante wetten en regelgeving. Allereerst is er aandacht voor de gebruikte methoden en technieken. Vervolgens wordt stil gestaan bij de selectie van de gemeenten die deel uitmaken van het onderzoek. Ten slotte wordt de dataverzameling toegelicht.

2.1 Methoden en technieken

Als methode van onderzoek is gekozen voor een combinatie van een interview met een vragenlijst. In het interview zijn gemeenten geïnformeerd over de aanleiding voor het onderzoek, is gesproken over de verschillende soorten feesten in de gemeente, de van toepassing zijnde wet- en regelgeving en de handhaving ervan. Bovendien hebben onderzoekende partijen gesproken over de wenselijkheid om gemeenten de helpende hand te bieden middels het uitbrengen van een handreiking.

De vragenlijst is gebruikt om een gestandaardiseerde set gegevens per gemeente te verkrijgen, zodat de gegevens van de gemeenten vergeleken kunnen worden.

De verkregen onderzoeksgegevens zijn geanalyseerd en per gemeente met elkaar vergeleken om trends te ontdekken en eventueel een 'best practise' vast te stellen. Uit het rapport blijkt ook wat de wettelijke (on)mogelijkheden van gemeenten zijn om handhavend op te treden tegen 'feesten op het platteland'. In dat verband wordt er rekening gehouden met zowel VROM-regelgeving als de Drank- en Horecawet.

2.2 Selectie van de gemeenten

De VROM-Inspectie Oost heeft in de maanden december 2005 en januari 2006 onderzoek laten doen naar plattelandsfeesten in Gelderland en Overijssel. Dat onderzoek is uitgevoerd in elf gemeenten. Het onderzoek was gericht op het in beeld brengen van de mening van de burger over de plattelandsfeesten. Dit onderzoek is een vervolg daarop, waarbij de gemeenten zelf naar hun mening is gevraagd. Tien van de elf gemeenten hebben deelgenomen aan het onderzoek. Het gaat om de volgende gemeenten:

Barneveld, Bronckhorst, Dalfsen, Ede, Hof van Twente, Maasdriel, Nunspeet, Staphorst, Steenwijkerland, Voorst. De gemeente Lingewaal heeft aangegeven geen keten te kennen en ook niet te maken te hebben met partyschuren, schuur- en tentfeesten en heeft derhalve niet deelgenomen aan het vervolgonderzoek.

De gemeenten zijn in de rest van het rapport geanonimiseerd opgenomen en aangeduid door middel van Romeinse cijfers. De gemeente met naar schatting de meeste keten heeft nummer I gekregen. De lijst loopt vervolgens door tot de gemeente die naar schatting de minste keten heeft. Die gemeente heeft nummer X gekregen. De anonimisering is toegepast op verzoek van enkele van de onderzochte gemeenten.

2.3 Dataverzameling

De gemeenten die hebben deelgenomen aan het onderzoek, zijn allemaal eerst telefonisch en vervolgens per brief benaderd door de VROM-Inspectie. Deze brief is bijgevoegd als Bijlage 1. Elke gemeente is verzocht de betrokken medewerkers deel te laten nemen aan het onderzoek.

De vragenlijst over de feesten is opgedeeld in thema's, die aansluiten bij de in paragraaf 1.3 geformuleerde onderzoeksvragen. Hieronder worden de thema's opgesomd.

Visie van gemeenten op de feesten

Allereerst is gekeken naar de visie van de tien gemeenten op de feesten. Hierbij horen de volgende thema's:

1. Inzicht van gemeenten in de eigen feesten
2. Waarom de feesten volgens gemeenten zijn ontstaan
3. Risico's die de feesten volgens gemeenten met zich meebrengen
4. Wet- en regelgeving die volgens gemeenten van toepassing is
5. Mening van gemeenten over de burgerconsultatie
6. Klachten over feesten

Uitwerking in gemeentelijk beleid

Vervolgens zijn de gemeenten gevraagd naar de manier waarop deze visie is uitgewerkt in beleid en wat de resultaten daarvan zijn geweest. Hierbij hoort het volgende thema:

7. Werkwijze van de gemeenten

Betekenis van de resultaten voor de handreiking

Ten slotte is gekeken of gemeenten, op basis van deze resultaten, behoefte hebben aan een eventueel door het Rijk uit te brengen handreiking. Hierbij hoort het laatste thema:

8. Verwachting ten aanzien van het Rijk

Elke gemeente heeft naar eigen inzicht de meest bij het onderwerp betrokken medewerkers aan het onderzoek laten deelnemen. De bij de gesprekken aanwezige ambtenaren hadden uiteenlopende functies, variërend van VROM-ambtenaren tot medewerkers openbare orde en veiligheid, gezondheidsbeleid, jeugdbeleid en welzijn. Bij enkele gesprekken waren jongerenwerkers aanwezig en in één gemeente zat een wijkagent aan tafel. Bij sommige antwoorden ging het om een ambtelijke inschatting van een politieke visie.

Ten slotte is het van belang op te merken dat bij het gesprek niet in elke gemeente de betrokken VROM-ambtenaren aanwezig waren. In dat geval werden de VROM-vragen soms door andere ambtenaren beantwoord en soms werden ze doorgespeeld en op een later tijdstip alsnog van antwoord voorzien.

De verzamelde gegevens zijn verwerkt en op twee wijzen opgeslagen. Ten eerste is van elk gesprek een verslag opgesteld. Daarnaast zijn de antwoorden uit de vragenlijst opgenomen in een database. Een voorbeeld van de vragenlijst is opgenomen als Bijlage 2 bij dit rapport. De gegevens uit de database zijn ter beschikking gesteld aan de VROM-Inspectie.

3 Ketten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de vragenlijsten en interviews over ketten besproken. Per thema wordt gekeken naar de kennis die gemeenten over het onderwerp ketten hebben en naar de knelpunten die ze mogelijk ervaren op dit gebied. Daarnaast is er aandacht voor de door gemeenten aangeleverde beleidsdocumenten over dit onderwerp.

3.1 Inzicht van gemeenten in de eigen keten

Alle bezochte gemeenten hebben te maken met keten. Alle tien gemeenten zijn van mening dat keten zonder vergunning in hun gemeente alleen op privaat terrein vóórkomen.

Gemeente II is de enige gemeente die een inventarisatie van alle keten heeft laten opstellen. Gemeente VI heeft een gedeeltelijke inventarisatie laten uitvoeren². In de gemeenten II, V, VI en VIII hebben jongerenwerkers bovendien beroepshalve keten bezocht. De overige gemeenten baseren hun inzicht in de keten niet op enige vorm van systematische inventarisatie van het aantal bezoekers per keet of andere relevante kenmerken.

Aantal keten en bezoekers

De gemeente II geeft aan dat er op dit moment ongeveer veertig keten in haar gemeente zijn. De overige gemeenten geven schattingen van het aantal keten op hun grondgebied, die uiteenlopen van één in gemeente X tot ongeveer 80 in gemeente I. Gemiddeld gaat het, op basis van schattingen van de ondervraagde gemeenteambtenaren, om enkele tientallen keten per gemeente.

De gemeente II heeft door de eerder genoemde inventarisatie ook inzicht verkregen in het aantal bezoekers per keet. Hierin blijken grote verschillen te zitten. Er zijn minikeetjes en zeer grote keten. Het gemiddelde geschatte bezoekersaantal van alle tien gemeenten gezamenlijk komt uit op tien tot twintig bezoekers per keet.

Leeftijden, openingstijden en alcoholgebruik

Uit de inventarisatie van de gemeente II blijkt dat de leeftijd van de bezoekers sterk uiteenloopt. Het gaat in die gemeente vooral om pubers die de keten bezoeken, maar er zijn ook keten waar oudere jongeren (30 jaar en ouder) komen.

Van de meeste gemeenten, zeven van de tien, denken de ambtenaren dat de bezoekers vooral jongeren van zestien tot achttien jaar zijn. Ze geven echter aan dat jongeren vanaf twaalf of dertien jaar ook naar de keten gaan. In één gemeente heeft men helemaal geen beeld van de bezoekers.

² Zowel de gemeente II als de gemeente VI heeft een deel van de inzichten in keten verkregen uit onderzoek dat STAP in opdracht van die gemeenten in 2005 heeft uitgevoerd.

Keten zijn volgens de gemeenten vooral in het weekend geopend. Zes van de tien gemeenten geven aan dat de keten gemiddeld twee of driemaal per week geopend zijn. Naast de vrijdagavond en zaterdagavond gaat het dan meestal ook om de donderdagavond.

Men denkt dat er vooral bier gedronken wordt in de keten. Mixdrankjes en breezers worden daarnaast genoemd door twee gemeenten. Over de hoeveelheid alcohol die gedronken wordt zijn niet expliciet uitspraken gedaan door de gemeenteambtenaren.

Overige relevante opmerkingen

Veel gemeenten geven aan dat het actief opsporen van keten in het buitengebied niet eenvoudig is, zeker als het gaat om verbouw van een bestaand gebouw. Dat geldt niet altijd voor vrijstaande keten zoals caravans die bij boerderijen geplaatst zijn.

De gemeenten I en II hebben ook keten waar meer dan 50 bezoekers komen en die volgens hen als commercieel aan te merken zijn. Ook in de gemeente VIII denkt men dat dit soort keten in de gemeente voorkomen.

3.2 Waarom keten volgens gemeenten ontstaan

Landelijk onderzoek heeft aangetoond dat redenen om een keet te beginnen zijn: het samenkomen met vrienden (gezelligheid), het hebben van een eigen plek en het drinken van bier. Ook de lage prijzen ten opzichte van de horeca, het vrije sluitingsuur en het gezamenlijk willen ondernemen van activiteiten zijn redenen om een keet te beginnen. Jongeren geven daarbij aan dat er in de directe omgeving meestal vrij weinig te doen is. De indruk bestaat dat de laatste tien jaar een sterke groei van het aantal keten heeft plaatsgevonden³.

De ondervraagde ambtenaren noemen als belangrijkste redenen voor het ontstaan van keten het hebben van een eigen plek, een hang naar gezelligheid en het kunnen drinken van goedkoop bier. Een enkele maal komt het gebrek aan alternatieve voorzieningen ter sprake. Overige motieven worden niet genoemd.

Samenhang met alternatieve voorzieningen

Alternatieve voorzieningen voor jongeren zijn volgens de ambtenaren niet overal aanwezig. Soms zijn er huiskamerprojecten, jongerensosen (zowel voor jonge jongeren als voor oudere jongeren, waar soms wel en soms geen alcohol geschonken wordt). Ook hangplekken, een 'cultuurhuus' en sportverenigingen zijn genoemd als alternatieve locatie voor jongeren om bij elkaar te komen. Ten aanzien van de jongerensosen wordt soms opgemerkt dat die gericht zijn op een andere doelgroep dan de keetjongeren, zodat ze niet werkelijk als een alternatief voor de keet gezien kunnen worden. Veel gemeenten geven aan dat er de laatste decennia veel bezuinigd is op voorzieningen voor jongeren.

³ Mulder, J. (2005). *Indrinken op Eigen Erf: Landelijk veldonderzoek naar jongerenontmoetingsplekken in een semi-particuliere omgeving*. Utrecht: STAP

3.3 Risico's die keetbezoekers lopen

De mate van veiligheid en omvang van het alcoholgebruik komen uit landelijk onderzoek naar voren als belangrijkste indicatoren van risico's die keetbezoekers lopen⁴. Risico's voor brandonveilige situaties spelen daarin een grote rol. De risico's met betrekking tot alcoholgebruik hebben zowel te maken met gezondheidsschade door overmatig gebruik, als met onveilige verkeerssituaties na afloop van keetbezoek.

Tabel 1 Risico's voor keetbezoekers (n=10)

Zijn er risico's voor keetbezoekers met betrekking tot:	Ja	Nee	Weet niet
Gezondheidsschade door overmatig drankgebruik	9	1	0
Brandveiligheid	7	1	2
Bouwveiligheid	4	3	3
Hygiëne	3	3	4
Gezondheidsschade door overmatig druggebruik	0	8	2

Het meest genoemde risico waaraan jongeren die keten bezoeken volgens de gemeenteambtenaren blootgesteld worden, is overmatig alcoholgebruik. Negen van de tien gemeenten noemen dit een risico van keetbezoek. Mogelijke onveilige verkeerssituaties als gevolg van alcoholgebruik zijn daarbij niet expliciet genoemd.

Zeven van de tien gemeenten zijn van mening dat er risico's zijn met betrekking tot de brandveiligheid van keten. Twee gemeenten twijfelen of er risico's zijn in verband hiermee en één gemeente geeft aan dat brandveiligheid geen risicofactor is in de keten die bij de gemeente bekend zijn.

NB. Deze gemeente, VI, heeft in 2005 een veiligheidsbijeenkomst gehouden en de keetbezoekers gewezen op mogelijke brandgevaarlijke situaties. Daarna zijn volgens de gemeente door de jongeren die daar aanwezig waren veiligheidsmaatregelen genomen, waarna de brandveiligheid geen risico meer zou vormen in de betreffende keten. De gemeente heeft niet aangegeven hoe en met welke frequentie gecontroleerd wordt op de uitvoering van de veiligheidsmaatregelen. In de keten die niet deelnamen aan de veiligheidsbijeenkomst en dus niet bij de gemeente bekend zijn, is de brandveiligheid wel een risico volgens de gemeente.

Over de bouwveiligheid en risico's ten aanzien van hygiëne zijn de meningen verdeeld.

Drugs lijken in de keten geen rol te spelen, voor zover de ambtenaren daar zicht op hebben.

⁴ Mulder, J. (2005). *Indrinken op Eigen Erf: Landelijk veldonderzoek naar jongerenontmoetingsplekken in een semi-particuliere omgeving*. Utrecht: STAP

3.4 Wetten en regelgeving

De gemeenten zijn ondervraagd of er, naar hun mening, strijdigheid is met wetten of regelgeving. In tabel 2 zijn de resultaten daarvan weergegeven, voor zover die betrekking hebben op volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieu. Strijdigheid met andere regelgeving wordt hieronder behandeld.

Tabel 2 Strijdigheid met regelgeving (n=10)

Is er sprake van:	Ja	Nee	Weet niet
Strijdigheid met het bestemmingsplan?	9	1	0
Bouwen zonder vergunning?	6	2	2
Verbouwen zonder vergunning?	6	1	3
Brandonveilig gebruik?	7	1	2
Strijdigheid met milieuwetgeving?	2	0	8

Opvallend is dat vrijwel alle gemeenten, namelijk negen van de tien, van mening zijn dat er sprake is van strijdigheid met het bestemmingsplan en dat de brandveiligheid in het geding is (zeven van de tien).

NB. Alleen de gemeente III meent dat er geen sprake is van feitelijk brandonveilig gebruik van ruimtes en dat er geen risico's zijn met betrekking tot brandveiligheid. De ketencampagne van de gemeente heeft daarvoor gezorgd, meent men. Deze campagne was vooral gericht op de brandveiligheidsvoorschriften in keten. Ondanks dat er slechts drie keten deelnamen aan de campagne, veronderstelt de gemeente dat de initiatiefnemers van keten als gevolg van de campagne op de hoogte zijn van de brandveiligheidsrisico's en zodoende maatregelen getroffen hebben.

Met betrekking tot het bouwen of verbouwen zonder vergunning bestaat er enige twijfel bij de betrokken ambtenaren over de mate van strijdigheid met regelgeving. Zes van de tien gemeenten denken dat er gebouwd wordt zonder vergunning. Het plaatsen van (sta)caravans of schaftketen wordt door alle zes gemeenten, die menen dat er sprake is van bouwen zonder vergunning, gezien als een overtreding. Dezelfde gemeenten geven aan dat het moeilijk vast te stellen is of de zonder vergunning verbouwde schuurtjes als keet worden gebruikt. De praktijk is dat een initiatiefnemer van een keet geen bouwvergunning aanvraagt bij de gemeente.

De gemeenten I en VIII denken dat bij grote keten een gebruiksvergunning van toepassing is.

Tabel 3 Inschatting van de relatie tussen keten en de Drank- en Horecawet (n=10)

	Ja	Nee	Weet niet
Is de Drank- en Horecawetgeving van toepassing op keten?	6	2	2

Gemeenten is gevraagd of men denkt dat de Drank- en Horecawet (DHW) van toepassing is op keten. Van de tien gemeenten denken er zes dat dit mogelijk het geval is. Alleen de gemeenten VI en VIII denken dat de DHW niet van toepassing is. De gemeenten IV en IX geven aan hiervan niet op de hoogte zijn.

Gevraagd naar overige wet- en regelgeving die van toepassing kan zijn op keten, geeft de gemeente I aan dat bij grote keten de economische mededinging aan de orde kan zijn.

3.5 Relatie met de burgerconsultatie

Elk van de deelnemende gemeenten heeft het rapport 'Feesten op het platteland, een feest?'⁵ toegezonden gekregen. In dit rapport staan de uitkomsten van de burgerconsultatie beschreven. Uit het rapport blijkt dat de respondenten zich in het algemeen niet bezighouden met de vraag of een feest legaal dan wel illegaal is. De feesten horen er gewoon bij, vindt men. Ouders en willekeurige respondenten uiten zich in het algemeen tolerant over het drankgebruik. De respondenten vinden het keetbezoek veilig. Zij onderkennen risico's als brandgevaar en alcoholgebruik in het verkeer. Zij zien daarbij een beperkte rol voor de overheid. Informatie van de overheid waarin zij worden gewezen op risico's, wordt ter harte genomen. De kans op overlast neemt volgens de respondenten toe wanneer de keet is gelegen in de nabijheid van andere woningen, de groep bezoekers groter is en het toezicht minder. Over overlast heeft men naar eigen zeggen rechtstreeks onderling contact. Klagen bij de overheid past niet in de cultuur van de landelijke kernen en de sociale drempel om te gaan klagen, is hoog, zo wijst het onderzoek uit.

Niet alle bij de gesprekken aanwezige ambtenaren hadden het rapport ook daadwerkelijk gelezen. Zij die het wel gelezen hadden vonden over het algemeen (vijf van de acht gemeenten) dat het een herkenbaar beeld oplevert. De beleving van de burgers strookt blijkbaar met het idee dat ambtenaren hebben van de beleving van burgers in hun eigen gemeente.

3.6 Klachten over keten

De burgemeester dient er volgens de Gemeentewet op toe te zien dat het gemeentebestuur klachten van inwoners zorgvuldig behandelt. Klachten zijn voor gemeenten dan ook aanleidingen om serieus naar een individueel of een maatschappelijk probleem te kijken. Het blijkt dat zes van de tien onderzochte gemeenten klachten hebben ontvangen over keten. Deze klachten hebben betrekking op zaken als geluidsoverlast, wildplassen en vernielingen.

Vier gemeenten, te weten III, IV, IX, en X geven aan nooit klachten te ontvangen over keten.

NB. De gemeente II heeft geen inzicht in het aantal en de soort klachten. Deze komen nu bij verschillende afdelingen terecht. De gemeente II overweegt daarom een specifiek klachtenmeldpunt voor keten in te stellen.

⁵ Bergen van, T., Otterman, E. (2006) *Feesten op het platteland, een feest? Onderzoek naar de beleving van burgers over feesten op het platteland*. Nijmegen: NovioConsult Van Spaendonck BV

Enkele gemeenten hebben zeer specifieke klachten ontvangen, die in andere gemeenten niet voorkomen. Die worden hieronder toegelicht.

De gemeente I geeft als enige gemeente aan een klacht te hebben gekregen over keten die strijdig zijn met het bestemmingsplan. Daarnaast heeft de gemeente een klacht ontvangen over geluidsoverlast.

De gemeente VII heeft klachten van de plaatselijke horeca ontvangen over indrinkgedrag van jongeren in keten, die in beschonken staat in horecagelegenheden arriveren. Verder ontvangt men in de gemeente VII regelmatig klachten over geluidsoverlast. In de gemeente VII is ook een klacht geweest over racistische leuzen op een spandoek bij een keet. Daartegen is onder dreiging met bestuursdwang opgetreden.

De gemeente VIII heeft met betrekking tot een keet klachten gekregen over onveiligheid van een constructie, waarin onder andere asbest verwerkt was. Die keet bestaat inmiddels niet meer. De gemeente III ten slotte, geeft aan dat de politie soms klachten over keten ontvangt. De gemeente weet echter niet om welke klachten, over welke keet en om hoeveel klachten het gaat.

3.7 Werkwijze van de gemeente

Hieronder wordt beschreven tot welke inspanningen de visies en inzichten van de gemeenten hebben geleid en welke resultaten die inspanningen hebben gehad. Eerst wordt de werkwijze op het gebied van volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieu behandeld. Hierbij wordt eerst gekeken naar de opties voor het legaliseren van keten. Daarna is er aandacht voor handhaving en ten slotte voor gedogen. Vervolgens is gekeken naar het alcoholbeleid en de uitvoering van voorlichtingsactiviteiten, op basis van de door enkele gemeenten aangeleverde documenten. Ten slotte wordt van enkele gemeenten de communicatie van het beleid richting keetjongeren, ouders en omwonenden besproken.

Keetbeleid

Geen enkele van de bezochte gemeenten heeft een schriftelijk vastgesteld keetbeleid. De gemeente II is de enige gemeente die hieraan werkt. Daarnaast is er in de gemeenten III, VI en VIII een politiek standpunt ingenomen niet op te treden tegen keten, zonder dat er sprake is van een formeel vastgestelde nota over keetbeleid.

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieu

Legaliseren van keten

De gemeenten zijn gevraagd naar de mogelijkheden die zij zien om keten te legaliseren. Geen van de onderzochte gemeenten noemt het legaliseren van de keten een reële mogelijkheid op basis van de huidige regelgeving.

Toelichting: artikel 19.1 Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO)

De hokken en keten worden meestal illegaal geplaatst, dan wel gebruikt. Om keten te legaliseren moet een aanvraag voor een bouwvergunning worden ingediend. Deze aanvraag wordt getoetst aan het bestemmingsplan. Voor zover bekend is in geen enkel bestemmingsplan de mogelijkheid voor een keet opgenomen. De aanvraag voor een bouwvergunning is tevens een verzoek tot vrijstelling van het bestemmingsplan. De vrijstellingsprocedure houdt in dat als de gemeente zou besluiten vrijstelling te geven, het verzoek dan nog door zowel de provincie als het rijk beoordeeld dient te worden. Dit betreft een artikel 19.1-procedure.

Gevraagd naar een artikel 19.1 WRO-procedure geven de gemeenten aan dat hiervoor geen interesse bestaat. Voorbeelden zijn de gemeente V (“duurt te lang, kost te veel geld”), de gemeente VII (“kost teveel tijd”) en de gemeente IV (“een te zwaar middel”).

Met een aantal gemeenten is legalisering met toepassing van mogelijke nieuwe wetgeving besproken. Bij nieuwe wetgeving zou het om uitbreiding van de provinciale vrijstellingslijst (artikel 19.2 WRO) kunnen gaan. Een andere optie zou uitbreiding van het huidige artikel 20 van het Bro (artikel 19.3 WRO) kunnen zijn.

Toelichting: artikel 19.2 en 19.3 WRO

Artikel 19.2 maakt het mogelijk om vrijstelling op het bestemmingsplan te geven door middel van een provinciale vrijstellingslijst van bouwwerken. Op de huidige vrijstellingslijsten van de provincies Overijssel en Gelderland komen de keten niet voor.

Artikel 19.3 betreft een vrijstelling op basis van een door de landelijke overheid in artikel 20 van het Besluit op de Ruimtelijke Ordening (Bro) bepaalde lijst van gevallen. Keten zijn niet in het huidige artikel 20 Bro opgenomen.

Aan de gemeenteambtenaren is gevraagd wat zij hiervan vinden. De gemeente I ziet wel iets in een wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro), maar beseft dat dit gebonden is aan een lange termijn planning, omdat het nieuwe Bro nog opgesteld moet worden. De gemeente VI ziet ook wel wat in een uitzonderingsregime, maar alleen als hiervoor een eenvoudige procedure bedacht kan worden, die niet te duur is. De gemeente II denkt dat een aanpassing van het Bro wellicht juridische mogelijkheden kan bieden voor die gemeente. De gemeente VIII denkt dat een aanpassing van het Bro wellicht interessant is voor caravans. Men vindt dit echter nogal betuttelend en denkt bovendien dat het verlenen van vergunningen vervolgens problematisch wordt, omdat aan de redelijke eisen van welstand voldaan zal moeten worden.

Handhavend optreden

De tien gemeenten zijn ook bevraagd over handhavend optreden tegen keten. In tabel 4 staan de belangrijkste resultaten samengevat.

Tabel 4 Handhavend gemeentelijk optreden tegen keten (n=10)

	Ja	Nee	Weet niet
Heeft de gemeente wel eens handhavend opgetreden tegen keten?	6	4	0
Heeft de gemeente een handhavingsbeleid vastgesteld voor keten?	0	10	0

Geen van de gevraagde gemeenten treedt structureel handhavend op tegen keten. Bij overlast zijn zes van de tien gemeenten een enkele keer handhavend opgetreden tegen een of meerdere keten. De gemeente I heeft aangegeven op te willen treden tegen enkele keten met een commercieel karakter en zeer veel bezoekers. De nota jeugdbeleid van de gemeente I stelt dat een handhavingsrol van de gemeente naar de keten niet probleemoplossend is en dat er dan sprake zal zijn van “dweilen met de kraan open”. In het coalitieakkoord is opgenomen dat keten, zolang het vriendengroepjes betreft, voorzien in een behoefte. Keten die overlast voor de omgeving veroorzaken, onveilig zijn of opereren op professionele c.q. commerciële basis, dienen te worden aangepakt en bestreden. De gemeente II vindt handhaven op grond van sociaal- en maatschappelijk belang niet wenselijk. De gemeente V wil geen ‘ketenjacht’, want men zegt dat het risico dat de keten ‘ondergronds gaan’ dan alleen maar groter zal zijn. De wethouder van de gemeente VI heeft tegen keetbezoekers gezegd dat als er in keten geen alcohol geschonken wordt aan jongeren onder de 16 jaar en de jongeren zich goed gedragen, de gemeente de keten niet gaat sluiten.

Gedogen

De onderzochte gemeenten zijn ook bevraagd over het gedogen van keten. De gemeenten II, V en VII geven aan dat gedogen van keten een interessante optie is. Alleen de gemeente II geeft aan ook daadwerkelijk gedoogbeschikkingen af te willen gaan geven. Momenteel gedogen de gemeenten I, III, IV, V, VI en VII keten zonder het afgeven van een beschikking. De gemeente VII heeft aangegeven dat formeel gedogen lastig in te kleden valt.

De gemeente II heeft een denkrichting voor het gedogen van keten ontwikkeld. Voor keten in bestaande bebouwing wil de gemeente onder voorwaarden toestemming gaan verlenen voor de instandhouding van de keet. Ook voor een nieuwe vestiging van een keet in bestaande bebouwing wil de gemeente II onder voorwaarden toestemming gaan verlenen. Om grip op de situatie te houden, denkt de gemeente erover om die toestemming voor maximaal vijf jaar te verlenen, waarna kan worden bezien of de toestemming opnieuw kan worden verleend. Losstaande objecten als toer- en stacaravans wil de gemeente anders gaan benaderen. Deze objecten worden als ruimtelijk ongewenst gezien en ook in andere gevallen, bijvoorbeeld bij gebruik als woonruimte, hobbyruimte of speelruimte, wordt daar tegen handhavend opgetreden. De gemeente wil hiervoor een afbouwbeleid hanteren. Dit betekent dat onder voorwaarden toestemming kan worden verleend voor de instandhouding van losstaande keten voor een periode van maximaal vijf jaar (afbouwtermijn). Na

deze periode dient de keet verwijderd te worden. Men heeft in die periode de tijd om een alternatieve locatie binnen de bestaande bebouwing te zoeken, welke eveneens aan bepaalde voorwaarden moet voldoen.

De voorwaarden waaraan voldaan moet worden, zijn verschillende brandveiligheidseisen. Verder denkt de gemeente dat het onmogelijk is om toestemming te verlenen wanneer het gaat om overtredingen van de Drank- en Horecawet en de toepasselijke bepalingen uit de APV.

De gemeente II wil het bovenstaande regelen door het op te nemen als beleidsregel in de zin van artikel 4:81 van de Algemene wet Bestuursrecht⁶. Als gevolg daarvan wordt dan ook de inspraakprocedure doorlopen en op die manier worden ook belanghebbende derden in de gelegenheid gesteld om hun visie op het beleidsvoornemen te geven. Als het beleid is vastgesteld, kunnen er concrete, tijdelijke, schriftelijke toestemmingen verleend worden. In de besluiten worden dan de voorwaarden inzake de brandveiligheid en de drank- en horecaregelgeving opgenomen. De gemeente weet niet of deze manier van werken stand zal houden bij de rechter als er een beroep wordt ingediend, maar wil dat risico nemen. De gemeente vindt het belangrijk om te streven naar een verantwoord keetbeleid.

Alcoholbeleid en voorlichting over alcohol

Uit met name internationaal onderzoek kan duidelijk worden afgeleid welke beleidsmaatregelen effectief kunnen zijn om de gevolgen van overmatig drankgebruik terug te dringen. Tot de belangrijkste maatregelen behoren die maatregelen die de beschikbaarheid c.q. de verkrijgbaarheid van alcohol beperken. Hierbij kan gedacht worden aan maatregelen zoals prijsverhoging (doelgericht accijnsbeleid), beperking van het aantal verkooppunten, strikte naleving en handhaving van leeftijdsgrenzen en beperking van reclame en sponsoring⁷. Educatie en voorlichting, traditioneel de meest ingezette instrumenten van alcoholmatigingsbeleid, kunnen een ondersteunende rol vervullen. Het effect van voorlichting aan of via ouders moet niet overschat worden. Recent onderzoek leert dat als ouders eenmaal hebben toegestaan dat hun kinderen op jonge leeftijd mogen drinken het daarna voor deze ouders erg lastig is om daar nog invloed op uit te oefenen⁸. Van een actieve en sturende rol van ouders is in het algemeen weinig sprake. Het meeste succes wordt volgens recent onderzoek geboekt door ouders die nadrukkelijk niet willen dat hun kind tot hun vijftiende of zestiende drinkt⁹.

Gegeven deze elementen, is nagegaan hoe de ondervraagde gemeenten het thema alcoholgebruik betrekken op de problematiek van de keten. De informatie is afkomstig uit door de gemeenten zelf aangeleverde stukken, waaronder een coalitieakkoord, een nota jeugdbeleid en een beleidsnotitie over keten. Overigens heeft niet elke gemeente deze gegevens beschikbaar gesteld.

⁶ Dit houdt in dat de gemeente beleidsregels vaststelt over een onderwerp waarover de gemeente bevoegd is tot handelen.

⁷ Anderson, P. & Baumberg, B. (2005). *Alcohol in Europe*. London: Institute of Alcohol Studies

⁸ Vorst, H. van der (et al.) 2005. *The role of alcohol-specific socialization in adolescents' drinking behaviour*. *Addiction*, 100 (10), 1464-1476

⁹ idem

Gemeente I

De gemeente I heeft alcoholmatiging gekozen als een van de speerpunten van het jeugdbeleid. De gemeente wil de keetproblematiek integraal gaan benaderen als onderdeel van het jeugdbeleid. Onderdeel daarvan is het uitvoeren van een structureel alcoholmatigingsbeleid, in combinatie met handhaving. Daarnaast vindt de gemeente het belangrijk om de doelgroep jongeren direct te benaderen en daarmee te betrekken bij het beleidsproces. Ook wil de gemeente met de inzet van een jongerenwerker een goed beeld krijgen van de bezoekers van de keten. De gemeente is thans bezig met de ontwikkeling van een concept plan van aanpak.

Gemeente II

De gemeente II heeft een plan van aanpak ontwikkeld voor de integrale aanpak van keten. Enerzijds bestaat dit uit een uitvoeringsprogramma, waarin het gedogen van keten en de aanpak van het alcoholgebruik een centrale rol krijgen en anderzijds moet een gedegen communicatieplan het programma gaan ondersteunen.

De aanpak van het alcoholgebruik is gebaseerd op aanbevelingen van STAP en omvat maatregelen om overtredingen van de Drank- en Horecawet tegen te gaan en de beschikbaarheid van alcohol terug te dringen. Dit houdt in dat de gemeente als voorwaarden aan de keten wil stellen dat er geen alcohol verstrekt wordt aan jongeren onder de zestien jaar en dat er niet langer betaald mag worden voor de verstrekking van alcohol. Commerciële of paracommerciële activiteiten dienen te worden voorkomen. Ook komen er voorwaarden voor het karakter van het keetbezoek. De gemeente wil als voorwaarde stellen dat het besloten bijeenkomsten betreft. Dit houdt in dat het om een vaste groep bezoekers moet gaan van niet meer dan 20 personen.

Gemeente III

De gemeente III concludeert in de evaluatie van de keetcampagne dat de bewustwording van jongeren ten aanzien van veiligheid in keten verbeterd is. De gemeente noemt daarbij geen concrete data. De gemeente werkt nu aan een conceptbeleid voor alcoholmatiging voor twaalf- tot vijftienjarigen. Bewustwording van ouders en jongeren zijn belangrijke doelen. Ook gaat de gemeente proberen de (te) alcoholvriendelijke omgeving van jongeren te beïnvloeden. Het beperken van de beschikbaarheid van alcohol wordt daarin een van de elementen. Een voorbeeld hiervan is een regel die nu reeds in één van de supermarkten in de gemeente is ingevoerd. Deze regel bepaalt dat het niet toegestaan is meer dan tien kratten te kopen van bier dat in de reclame is. Met deze maatregel hoopt men te bereiken dat jongeren minder massaal goedkoop bier inslaan voor consumptie in de keten.

Gemeente V

Het 'Plan van aanpak alcoholmisbruik' van de gemeente V bevat vooral activiteiten die de bewustwording van risico's van alcoholgebruik moeten vergroten. Het gaat hierbij om

voorlichtingsactiviteiten waarbij deelname op vrijwillige basis geschiedt. Beschikbaarheidsbeperkende maatregelen staan niet gepland in het huidige beleid.

Communicatie van beleid

Uit enkele door de gemeenten aangeleverde stukken blijkt dat er ook aandacht is voor de communicatie van het door de gemeente gevoerde beleid richting keetbezoekers, ouders en omwonenden. Het communiceren over het gevoerde beleid is een belangrijk aspect, omdat het bij kan dragen aan het creëren van draagvlak voor beleid. Het verschaft burgers een uitleg over de visie van de gemeente op het onderwerp. Onderstaand wordt van de betreffende gemeenten uiteengezet hoe de communicatiestrategie eruit ziet.

Gemeente II

De gemeente II ondersteunt een uitvoeringsprogramma voor keetbeleid met een concreet en doelgericht communicatieplan. In het communicatieplan is bepaald dat de jongste jongeren, van tien tot twaalf jaar, geïnformeerd worden over risico's van alcoholgebruik en over activiteiten die zij kunnen bezoeken als ze niet naar de keet kunnen of mogen. De jongeren van twaalf tot zestien jaar worden voorgelicht over de risico's van alcoholgebruik en over brandgevaar in keten. Ook wordt onderzocht aan welke alternatieven zij behoefte hebben, opdat keetbezoek uitgesteld zou kunnen worden. Jongeren van zestien jaar en ouder worden voorgelicht over de risico's van overmatig alcoholgebruik en over de gevolgen van verkeersdeelname onder invloed van alcohol.

Daarnaast informeert de gemeente alle betrokken jongeren en hun ouders expliciet over het beleid dat de gemeente ontwikkelt voor keten.

Een belangrijk onderdeel van het communicatieplan is de website die is ontwikkeld voor keetbezoekers. De site is eveneens bedoeld voor ouders, omwonenden, betrokken ambtenaren en iedereen die geïnteresseerd is in het keetbeleid van de gemeente. De gemeente informeert hiermee haar inwoners over het keetbeleid en nodigt betrokkenen uit om hierop te reageren. Ook is aandacht besteed aan brandveiligheid en aan de Drank- en Horecawet. De gemeente gebruikt de site niet alleen om het gemeentelijk beleid en de visie die daarbij hoort te communiceren naar de inwoners, maar ook om in contact te blijven met de doelgroep van het keetbeleid.

Gemeente V

De burgemeester van de gemeente V schrijft jaarlijks de eigenaren van keten aan, om ze te wijzen op de risico's die de keetbezoekers lopen. Deze aanpak maakt deel uit van de communicatiestrategie van de gemeente, met als doel om de mogelijke nadelige gevolgen van keetbezoek zoveel mogelijk te beperken.

Gemeente VI

De gemeente VI probeert de communicatie met keetjongeren te stimuleren. De gemeente beschikt over concrete gegevens van een aantal keten. De ontwikkelde contacten worden voornamelijk

gebruikt om de veiligheid van keten te verbeteren. Er is nog geen koppeling met andere elementen van het jeugdbeleid, zoals het alcoholbeleid, tot stand gebracht.

3.8 Verwachting ten aanzien van het Rijk

Aan de tien gemeenten is gevraagd of zij een rol zien voor het Rijk in het kader van de plattelandsfeesten. Ook is gevraagd hoe die rol eruit zou kunnen zien. Daarbij is met name gerefereerd aan de handreiking die de Inspectie mogelijk op gaat stellen.

Tabel 5 Uitbrengen van een handreiking over plattelandsfeesten door het Rijk (n=10)

	Ja	Nee	Weet niet
Biedt het uitbrengen van een handreiking door de rijksoverheid uitkomst?	8	1	1

Van de tien gemeenten zien er acht wel wat in het uitbrengen van een handreiking door de VROM-Inspectie. De gemeente IV denkt dat zoiets door de lokale politiek niet interessant gevonden zal worden. De gemeente IX is hierover verdeeld.

De gemeenten V en VIII zijn voor, maar geven daarbij aan dat ze het liefst zien dat er een brochure of informatiefolder voor de jongeren zelf komt, waarin wetten en regelgeving helder uiteen worden gezet. Verder is er interesse voor de aanpak van andere gemeenten, om van te kunnen leren. Ook zijn er gemeenten die graag meer willen weten over de mogelijkheden om handhavend op te treden tegen keten die overlast veroorzaken.

3.9 De meningen van de gemeenten op een rijtje

In onderstaand overzicht worden de belangrijkste bevindingen/meningen uit het onderzoek die al in dit hoofdstuk aan de orde kwamen per gemeente weergegeven. Daaraan toegevoegd zijn de opmerkingen van gemeenteambtenaren die niet standaard aan de orde kwamen. Ook is het geschatte aantal keten aangegeven.

Tabel 6 Belangrijkste reacties van gemeenten ten aanzien van hokken en keten

Gemeente	Toelichting van ambtenaren op het huidige beleid	Standpunt t.a.v. nieuwe wetgeving (bijv. art. 19.2 of 19.3 WRO)	Relevante opmerkingen tijdens gesprek	Interesse in handreiking	Schatting van aantal keten in de gemeente
Gemeente I	Gedoogt nu passief, maar is actief met de ontwikkeling van beleid.	Wil graag mogelijkheden om op te kunnen treden. Het is of illegaal, of legaal, maar niet iets er tussenin. Actief gedogen is geen optie. Vrijstelling is	Mankement in regelgeving is dat op grond van de WRO tussen zonsongang en zonsopgang niet binnengetreden mag worden, dan moet de politie ingeschakeld	Best practises, wet- en regelgeving. Bijvoorbeeld toelichting welke regels van toepassing zijn.	+/- 50

		een optie.	worden.		
Gemeente II	Heeft een plan van aanpak in ontwikkeling en wil naar ketenbeleid.	Wil graag juridische mogelijkheden om te legaliseren; wil nu gedoogbeschikkingen af gaan geven.	Denkt bij de rechter onderuit te gaan met het afgeven van gedoogbeschikkingen. Neemt dit risico, want men wil naar een verantwoord ketengebruik toe.	Handreiking kan regels verhelderen en beleid onderbouwen.	+/- 40
Gemeente III	Heeft ketencampagne 'Keetman Roelz' gehouden. Keten zijn onderdeel van jeugdcultuur vindt men.	Goede gedachte, maar het moet wel duidelijk worden onder welke voorwaarden gelegaliseerd kan worden. Bijvoorbeeld koppeling met een oppervlaktemaat	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gemeente ontvangt geen klachten, maar politie wel. 2. Door ketencampagne problemen met brandveiligheid weggenomen. 3. Men weet niet zo goed hoe handhavend opgetreden kan worden indien nodig. 	Veelgestelde vragen en antwoorden daarop zijn interessant. Juridische aspecten ook.	Denkt enkele tientallen.
Gemeente IV	Gedoogt passief.		<ol style="list-style-type: none"> 1. Maak geen problemen als ze er niet zijn; gemeente zal niet optreden, tenzij zij van de Inspectie moet. 2. Is er verschil tussen een keet en een carnavalsclubje dat een wagen bouwt? 	Denkt dat lokale politiek geen Interesse heeft in handreiking.	+/- 25-30
Gemeente V	Heeft keeteigenaren aangeschreven en hierop geen reactie ontvangen. Gedoogt keten passief.	Positieve insteek werkt misschien wel. Daarmee wordt voorkomen dat keetjongeren in de anonimiteit verdwijnen.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een keet in een schuur wordt in het kader van het bestemmingsplan gezien als medegebruik, het hoofddoel is dan geen keet. 2. Via de artsen zijn in het buitengebied leverproblemen bij jongeren van 13-14 jaar bekend. 3. Vraagt zich af hoe je een keet kunt slopen zonder dat er een volkswoede ontstaat. 4. De VWA moet kijken naar de grotere keten, maar komt niet als je erom vraagt. 5. Een ongewenste keet kon alleen door tussenkomst van de burgerrechter verwijderd worden, nadat een buurman actie ondernam. 	Best practises en een checklist voor ouders en jongeren waaraan keten moeten voldoen zijn interessant.	+/- 10-30
Gemeente VI	Gedoogt passief, zijn in gesprek met jongeren over veiligheid.	Wil een mogelijkheid om te legaliseren.	Jongeren hadden angst dat de gemeente alle keten zou sluiten. De wethouder heeft toen te kennen gegeven de keten niet te zullen sluiten. Daarna werd communicatie met de jongeren eenvoudiger.	Interessant als juridisch duidelijk gemaakt wordt hoe strijdigheid van keten met regelgeving opgelost kan worden.	+/- 10 tot 15

Gemeente VII	Gedoogt passief.	Legalisatie betekent te veel werk voor gemeenten en is te duur (bodembrportage, geluidonderzoek, leges).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het Rijk praat wel over minder regels, maar de Woningwet en het Bouwbesluit zijn alleen maar dikker geworden. 2. Strijdige regelgeving tussen milieu en brandveiligheid. 3. Caravan voldoet aan geen enkele voorschrift m.b.t. constructie; Inspectie laat dit ongemoeid. 4. Als keten gedoogd mogen worden, mogen andere bouwwerken dan ook gedoogd worden? 5. Maak de keten aub vergunningsvrij. 	Adviezen van brandweer, ervaringen van andere gemeenten, maar geen focus op de regels.	+/- 10
Gemeente VIII	Vindt de keten niet strijdig met het bestemmingsplan.	Aanpassing wellicht interessant voor caravans.		Informatiefolder voor jongeren in voorlichtende sfeer kan interessant zijn.	Geen zicht op.
Gemeente IX	Weet officieel niet of er keten zijn; keten hebben geen prioriteit.		Ziet wel iets in een positieve handreiking.	Pas als de gemeentelijke situatie in beeld is gebracht is een handreiking interessant.	Geen zicht op.
Gemeente X	Heeft momenteel slechts weet van het bestaan van 1 keet.	Bestuurlijk is er waarschijnlijk steun voor legalisatie van keten.	Legalisering kost de aanvrager van een vergunning tussen de 600 en 900 euro aan leges. Het college van B&W kan hiervoor eventueel vrijstelling geven.	Leren van andere gemeenten door best practises.	Eén bekend momenteel.

4 Partyschuren

Dit hoofdstuk bevat de weergave van de gegevens die tijdens de gesprekken aan de orde zijn gekomen over de feesten in partyschuren zonder vergunningen.

Aan alle tien gemeenten is gevraagd naar het voorkomen van illegale partyschuren in de gemeente. In tabel 7 staan de resultaten samengevat.

Tabel 7 Voorkomen van partyschuren (n=10)

	Ja	Nee	Weet niet
Komen er in de gemeente partyschuren voor?	4	6	0

Van de tien bezochte gemeenten hebben er vier te maken met partyschuren. Partyschuren komen voor in de gemeenten IV, V, VIII en X . De gemeenten treden daartegen handhavend op, of zoeken naar mogelijkheden voor legalisatie. In de gemeente IV is een inventarisatie gehouden waaruit blijkt dat er acht partyschuren zijn.

Opmerkingen over legaliseren en handhaven

Uit de gesprekken blijkt niet dat de gemeenten problemen hebben met de procedures voor legalisering en handhaving.

In de gemeente IV wordt momenteel bestuurlijk gekeken hoe men om wil gaan met partyschuren. Een aantal van deze schuren zal waarschijnlijk gelegaliseerd worden en opgenomen worden in het nieuwe bestemmingsplan. Het Bureau Eerlijke Mededinging (BEM) heeft enkele gerechtelijke procedures aangespannen tegen de gemeente wegens oneerlijke concurrentie ten opzichte van de lokale horeca. Tot nu toe wint het BEM deze procedures steeds.

De gemeente VIII geeft aan niet op te treden tegen partyschuren, zolang het geen commerciële activiteiten betreft. De gemeente X geeft aan gemiddeld twee of driemaal per jaar op te treden tegen een partyschuur. De gemeente V is de afgelopen zeven jaar handhavend opgetreden tegen drie partyschuren.

5 Schuur- en tentfeesten

De schuur- en tentfeesten vallen onder de evenementen. Hiervoor moet op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) een evenementenvergunning zijn verstrekt. Voor meerdaagse jaarlijks terugkerende evenementen geldt bovendien dat deze in bestemmingsplannen geregeld dienen te zijn. Dit hoofdstuk gaat in op de illegale schuur- en tentfeesten. Het volgende hoofdstuk behandelt het onderdeel evenementen in bestemmingsplannen.

Aan alle tien de gemeenten is gevraagd of er illegale schuur- en tentfeesten vóórkomen. In tabel 8 staan de resultaten samengevat.

Tabel 8 Voorkomen van illegale schuur- en tentfeesten (n=10)

	Ja	Nee	Weet niet
Komen er in de gemeente illegale schuur- en tentfeesten voor?	4	6	0

Vier gemeenten hebben te maken met illegale schuur- en tentfeesten. Het gaat om de gemeenten III, VI, VIII en X.

Handhavend optreden gemeenten

In twee van de vier gemeenten, te weten III en VI, is niet tegen illegale feesten opgetreden.

In de gemeente VI weet de politie sinds kort van illegale schuurfeesten. De politie informeert de gemeente hierover tijdens het interview. Het gaat om een groep van ongeveer 20 personen, die op wisselende locaties samenkomen. De gemeente weet nog niet hoe men hierop zal gaan reageren.

De gemeente III heeft recent te maken gehad met een illegaal piratenfeest. Het feest is niet gestopt, maar achteraf is wel de apparatuur in beslag genomen.

In de andere twee gemeenten, te weten VIII en X, is wel opgetreden. De gemeente X heeft het afgelopen jaar een illegale houseparty in een bedrijfshal beëindigd.

In de gemeente VIII komen deze feesten veel voor. De gemeente treedt sinds maart van dit jaar op. De gemeente heeft daartoe een samenwerkingsovereenkomst met de politie afgesloten. De gemeente heeft een conceptbeschikking opgesteld die voor zowel gemeente als politie bruikbaar is. Standaard wordt uitgegaan van overtreding APV, bouwverordening en Drank- en Horecawet. De hoogte van de dwangsom is minimaal € 10.000,- en maximaal € 75.000,-. Door het preventief opleggen van een last onder dwangsom stelt de gemeente bij voorbaat, dat als een feest gehouden wordt op een bepaalde locatie, dat dan een hoge boete opgelegd wordt. Dit heeft er inmiddels toe geleid dat een drietal feesten niet doorgegaan is. Met de politie zijn afspraken gemaakt over intensievere controles van het

buitengebied om vroegtijdig de voorbereidingen van dit soort feesten te signaleren. Indien de gemeente voor vrijdag 17.00 uur kennis heeft genomen van de voorgenomen illegale activiteiten is de gemeente verantwoordelijk voor de beschikking. Na dit tijdstip tot maandag 08.00 uur draagt de politie zorg voor de beschikking. Bij een feest dat niet vooraf bekend is bij de gemeente maakt de politie altijd een proces-verbaal op.

Andere gemeenten in de omgeving hebben belangstelling getoond voor deze aanpak.

6 Evenementen en bestemmingsplannen

Dit hoofdstuk gaat in op de resultaten van het onderzoek naar het tweede signaal dat de Inspectie heeft ontvangen. Het signaal houdt in dat er evenementen worden georganiseerd op percelen met een bestemming die daar niet op toegesneden is.

Er is jurisprudentie over evenementen die gehouden worden op een perceel met een bestemming die daarop niet is toegesneden. In het bijzonder zijn twee uitspraken relevant. Die worden hieronder kort toegelicht.

1. ABRS 13 april 2005 (Schuttersfeest Diepenheim, Hof van Twente), LJN nr. AT3708;
2. Rb Leeuwarden 27 juli 2005 (Veenhoopfestival Smallingerland), LJN nr. AU0442

Toelichting:

De eerste uitspraak betreft een schuttersfeest dat al jaren op dezelfde locatie in het agrarisch gebied wordt gehouden. Het feest duurt drie dagen en inclusief het opbouwen en het afbreken komt het erop neer dat bijna twee weken de agrarische gronden voor een ander dan een agrarisch doel worden gebruikt. Voor het evenement is ontheffing verleend op grond van de APV (vergunningen-respectievelijk ontheffingenstelsel voor het houden van evenementen).

De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State meent nu dat het gebruik van de grond voor het houden van het schuttersfeest - in strijd met het bestemmingsplan - inhoudt dat dit niet is toegestaan, althans niet zonder een passende planologische vrijstelling. Het feest heeft naar omvang, duur en uitstraling een planologische relevantie.

De tweede uitspraak betreft een feest / muziekfestival dat al jaren op dezelfde locatie in het buitengebied wordt gehouden. De gemeente heeft voor het houden van dit festival voor een periode van twee weken een tijdelijke vrijstelling op basis van artikel 17 WRO verleend van de bepalingen van het bestemmingsplan Buitengebied. Hiermee erkent de gemeente dat het feest planologische relevantie bezit.

De voorzieningenrechter meent dat het tijdelijke karakter (maximaal vijf jaar) ontbreekt aan een festival dat jaarlijks wordt gehouden en al 60 jaar plaatsvindt. Derhalve kan de tijdelijke vrijstelling van de WRO niet worden toegepast voor dit festival. Volgens de rechter had een procedure volgens artikel 19 WRO moeten worden gevolgd.

Gelet op deze uitspraken is onderzocht in hoeverre gemeenten hun evenementen in bestemmingsplannen hebben geregeld.

Zes van de tien gemeenten hebben een evenementenbeleid. De gemeente I is de enige gemeente die èn beleid heeft geformuleerd voor evenementen èn dat ook heeft opgenomen in het bestemmingsplan. In de gemeente VI wordt momenteel gekeken of meerdaagse evenementen kunnen worden opgenomen in het bestemmingsplan. De gemeente VIII is voornemens dit ook te doen, maar heeft nog geen evenementenbeleid. De gemeente IV heeft een evenementennota opgesteld, echter de raad heeft geweigerd deze vast te stellen omdat dit te betuttelend werd gevonden. Twee gemeenten geven aan dat ze niet weten of er een evenementenbeleid is.

7 Conclusies

In dit hoofdstuk worden per door de Inspectie ontvangen signaal conclusies geformuleerd. In paragraaf 7.1, 7.2 en 7.3 wordt ingegaan op het eerste signaal, dat agrarische bedrijven neveninkomsten zoeken door bedrijfsgebouwen te benutten als feestruimte. Per categorie feest worden conclusies geformuleerd. In paragraaf 7.1 worden de conclusies met betrekking tot de keten beschreven. Paragraaf 7.2 bevat de conclusies over de partyschuren en paragraaf 7.3 bevat de conclusies over de schuur- en tentfeesten. In paragraaf 7.4 wordt de conclusie getrokken over het tweede signaal, namelijk dat evenementen worden georganiseerd op percelen met een bestemming die daar niet op toegesneden is.

Het onderzoek over de plattelandsfeesten is uitgevoerd aan de hand van de volgende hoofdvraag:

Over welke informatie beschikken gemeenten die de VROM-Inspectie kan benutten bij de beslissing over het uitbrengen van een handreiking over feesten op het platteland?

De conclusies worden getrokken aan de hand van de antwoorden op de deelvragen. Hierbij wordt per categorie feest eerst gekeken naar de visie van de gemeenten op de aanpak van de 'feesten' (deelvraag 1). Vervolgens wordt de gemeentelijke handelwijze toegelicht (deelvraag 2). Daarna wordt gekeken welke resultaten er bereikt zijn (deelvraag 3) en ten slotte wordt gekeken welke betekenis de reeds uitgevoerde gemeentelijke inspanningen kunnen hebben voor de handreiking (deelvraag 4).

7.1 Keten

Voor wat betreft de visie van de gemeenten zijn er enkele conclusies te trekken.

- Alle onderzochte gemeenten hebben te maken met keten die zonder vergunning op privaat terrein gevestigd zijn. In het algemeen geldt dat de ondervraagde gemeenten een visie op het keetbeleid aan het ontwikkelen zijn. Deze visie is meestal niet gebaseerd op een volledig inzicht in de lokale situatie. Eén gemeente heeft een volledige inventarisatie laten opstellen. Eén gemeente heeft een gedeeltelijke inventarisatie laten uitvoeren. In vier gemeenten hebben jongerenwerkers beroepshalve keten bezocht. De overige zes gemeenten baseren hun visie niet op een systematische inventarisatie. Zij beschikken over een algemeen beeld van de keten die op hun grondgebied zijn gevestigd.
- De mening van de ondervraagde ambtenaren wijkt niet erg af van het idee dat de burgers hebben van de hokken en keten. Keten voorzien volgens hen in een behoefte en er is vooralsnog een beperkt draagvlak voor actief handelen van de overheid.
- De ambtenaren onderkennen unaniem dat de keten wettelijk onvoldoende bestaansrecht hebben. Er is sprake van strijdigheid met verschillende wetten en regelgeving. Zo zijn negen

van de tien gemeenten van mening dat er bij keten sprake is van strijdigheid met het bestemmingsplan. Zes van de tien gemeenten denken dat er sprake is van bouwen/verbouwen zonder een vergunning. Als gevolg daarvan worden deze bouwwerken niet getoetst aan de brandveiligheidsvoorschriften van het Bouwbesluit en de bouwverordening. Twee van de tien gemeenten denken dat in strijd met de milieuwetgeving wordt gehandeld. Zes van de tien gemeenten geven aan dat de Drank- en Horecawet (DHW) mogelijk van toepassing is.

Bovendien zijn er volgens de gemeenteambtenaren concrete risico's verbonden aan keetbezoek, zoals risico's die voortkomen uit het vanaf relatief jonge leeftijd en zonder toezicht drinken van grote hoeveelheden alcohol en risico's die met brandveiligheid te maken hebben.

Over de gemeentelijke handelwijze valt het volgende te concluderen.

- Geen enkele van de bezochte gemeenten heeft een schriftelijk vastgesteld keetbeleid. Eén gemeente werkt hieraan. Daarnaast hebben drie gemeenten een politiek standpunt ingenomen niet op te treden tegen keten.
- Geen van de onderzochte gemeenten noemt het legaliseren van de keten een reële mogelijkheid op basis van de huidige regelgeving. De kosten zijn te hoog en de procedures te lang. Ook structurele handhaving wordt niet als oplossing gezien. In de samenleving is daarvoor te weinig draagvlak.
- Zes van de tien gemeenten hebben als gevolg van klachten handhavend opgetreden tegen een of meerdere keten. Deze klachten hebben betrekking op zaken als geluidsoverlast, wildplassen en vernielingen. De andere vier gemeenten hebben nog nooit klachten gehad. Eén van de gemeenten die klachten ontvangt, overweegt een meldpunt voor klachten in te stellen.
- Zeven van de tien gemeenten geven aan in meer of mindere mate zicht te hebben op het aantal keten in de gemeente. Eén gemeente is actief bezig met de ontwikkeling van schriftelijk gedoogbeleid voor deze keten. De andere gemeenten gedogen de keten zonder het afgeven van een beschikking. Enkele gemeenten houden zich momenteel bezig met het oplossen om de veiligheid in keten te verhogen.
- Op dit moment is er slechts één gemeente die als antwoord op de ketenproblematiek een integraal beleid ontwikkelt waar een alcoholbeleid deel van uitmaakt. Het ondersteunen van het keetbeleid met een communicatieplan, om het draagvlak voor het beleid te vergroten, wordt slechts door deze gemeente toegepast. In enkele andere gemeenten zijn er aanzetten om te komen tot een dergelijke aanpak.

Voor het antwoord op de vraag welke resultaten tot nu toe geboekt zijn geldt het volgende:

- Ondanks diverse uiteenlopende inspanningen van gemeenten zijn er nog geen concrete resultaten zichtbaar. Wel zijn er in enkele gemeenten aanwijzingen die duiden op een toegenomen brandveiligheid in de keten. Deze aanwijzingen zijn echter niet gebaseerd op onderzoek.

- Er zijn geen gegevens over een mogelijke toe- of afname van het aantal keten of van het aantal jongeren dat keten bezoekt dan wel over de consumptie van alcohol die samen zouden kunnen hangen met of een gevolg zouden kunnen zijn van inspanningen van de gemeenten.
- Gemeenten kunnen op basis van de tot nu toe bereikte resultaten nog onvoldoende lering trekken uit de door hen ondernomen activiteiten. Het opstellen van een 'best practise' is dan ook nog niet aan de orde, hoewel de inspanningen van de gemeente II als hoopvol kunnen worden bestempeld en mogelijk als input kunnen dienen voor een nadere uitwerking.

Voor wat betreft het uitbrengen van de handreiking kan het volgende geconcludeerd worden.

- Alle gemeenten geven impliciet aan dat er op dit moment sprake is van een ongewenste situatie. Het is de overtuiging van de verslaglegger dat de gemeenten toe willen naar een stabielere situatie voor wat betreft het keetbeleid.
- Er is op dit moment geen sprake van eenduidige beleidsontwikkeling. De verscheidenheid in beleidsplannen en –opties is te groot om een duidelijke lijn te ontdekken. Een handreiking van de rijksoverheid kan hierin een sturende rol vervullen.
- Het uitbrengen van een handreiking door de rijksoverheid om veiligheid en gezondheid van keetbezoekers te bevorderen, wordt door acht van de tien gemeenten positief gewaardeerd. Er zijn ook gemeenten die goed geïnformeerd willen worden over de mogelijkheden om op te treden tegen keten die overlast veroorzaken. Ten slotte is er interesse voor een informatiefolder voor jongeren, waarin regelgeving uiteen gezet wordt.

7.2 Partyschuren

Het rapport van de burgerconsultatie geeft geen beeld van de opvattingen over illegale partyschuren. Uit de gemeenteonderzoeken blijkt dat vier van de tien gemeenten te maken hebben met deze partyschuren. Zij zien dit als (in ontwikkeling zijnde) horeca-ondernemingen, die aan alle daarvoor geldende regelgeving moeten voldoen. Soms worden deze ondernemingen gelegaliseerd. Als dit niet mogelijk of niet wenselijk is treden gemeenten handhavend op.

Uit het onderzoek blijkt niet dat gemeenten problemen hebben met de procedures voor legalisering en handhaving.

Als de gemeente legaliseert of handhavend optreedt, geven de feesten in deze schuren geen extra risico's voor de veiligheid en gezondheid.

Uit het onderzoek blijkt dat er geen aanleiding is om een handreiking over partyschuren uit te brengen.

7.3 Schuur- en tentfeesten

Volgens het rapport van de burgerconsultatie komen in alle onderzochte gemeenten schuur- en tentfeesten voor. De verschillende feesten horen volgens de ondervraagde burgers bij het leven op het platteland. Uit het rapport blijkt dat burgers zich niet bezighouden met de vraag of een feest legaal, dan wel illegaal is.

Uit de gemeenteonderzoeken blijkt dat in vier gemeenten illegale schuur- en tentfeesten voorkomen. Het gaat om feesten waarvoor geen evenementenvergunning is verleend. Twee gemeenten treden handhavend op. In één gemeente komen de feesten regelmatig voor. Deze gemeente heeft een samenwerkingsovereenkomst met de politie gesloten. Er wordt preventief een last onder dwangsom opgelegd.

Uit het onderzoek blijkt niet dat gemeenten problemen hebben met de procedures voor de schuur- en tentfeesten.

Als de gemeente een evenementenvergunning afgeeft of handhavend optreedt, geven deze feesten geen extra risico's voor de veiligheid en gezondheid.

Uit het onderzoek blijkt dat er geen aanleiding is om een handreiking over schuur- en tentfeesten uit te brengen.

7.4 Evenementen en bestemmingsplannen

Slechts één gemeente geeft aan de meerdaagse jaarlijks terugkerende evenementen in het bestemmingsplan geregeld te hebben.

Gemeenten die dit niet goed hebben geregeld lopen het risico dat belanghebbenden een evenement kunnen tegenhouden. Zij kunnen bezwaar maken tegen het besluit van de gemeente om een vergunning voor het evenement te verstrekken.

Gemeenten lijken hiervan niet in alle gevallen op de hoogte. Uit het onderzoek blijkt dat aandacht hiervoor in een handreiking wenselijk is.

Bijlage 1 Uitnodiging gemeenten

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente ...
T.a.v. de heer
Postbus
Postcode Plaats

VROM-Inspectie

Regio Oost
Overheden

Pels Rijckenstraat 1
Postbus 136
6800 AC Arnhem

Telefoon 026-3528400

Fax 026-3528455

E-mail: vio.postbus@minvrom.nl

"Feesten op het platteland, een feest?"

Datum	Kenmerk	Bijlage(n)
		2

Geachte heer ...,

Diverse signalen heb ik ontvangen waaruit blijkt dat er op het platteland illegale gelegenheden bestaan om te drinken, respectievelijk te feesten. Het gaat om bouwwerken, die zonder vergunning zijn geplaatst of zijn omgebouwd tot een verblijf voor een gezellig samenzijn. Mijn VROM-Inspectie regio Oost wil inzicht krijgen in de risico's voor de veiligheid en de gezondheid van bezoekers aan deze 'feesten'.

Bij deze 'feesten' gaat het niet alleen om VROM-aspecten, maar ook om het consumeren van alcoholhoudende dranken. Daarom heeft mijn Inspectie de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) en de Stichting Alcoholpreventie (STAP) gevraagd aan het project deel te nemen. Het gaat hierbij om de (brand)veiligheid, de horeca-activiteiten, het bestemmingsplan en het drankgebruik. Als voldoende inzicht bestaat in de mogelijke risico's en knelpunten die zich voordoen, hoopt mijn Inspectie met de andere partners zonodig aan oplossingsrichtingen te gaan werken.

Om de afstand tussen de burgers en overheid te verkleinen heeft het Ministerie van VROM besloten bij dit project de mening van burgers te betrekken. Enquêteurs van het bureau NovioConsult Van Spaendonck hebben daarom burgers van elf gemeenten gevraagd wat zij van de 'feesten' vinden. Een aantal burgers van uw gemeente heeft aan het onderzoek meegedaan. Hun mening is meegenomen in het rapport 'Feesten op het platteland, een feest?'

Vanzelfsprekend is ook van belang hoe gemeenten, vanuit hun positie als bevoegd gezag, de 'feesten' ervaren en tegen welke knelpunten zij aanlopen bij de uitvoering van wet- en regelgeving. Omdat uw burgers bij het project betrokken zijn, willen wij graag ook van uw kant weten hoe u, als gemeente, tegen de 'feesten' aankijkt. Het een en ander is reeds telefonisch met u besproken. Het gesprek met uw ambtenaren zal, zoals afgesproken, op (...) plaatsvinden.

De heer J. Haeck van mijn Inspectie en de heer M. Keijsers van STAP zullen hierbij aanwezig zijn. Het is mij een genoegen om u, ter voorbereiding op het gesprek, twee exemplaren van het rapport over de burgerconsultatie aan te bieden. Bijgaand treft u deze aan.

Ik dank u bij voorbaat voor uw medewerking aan het onderzoek.

Hoogachtend,
de inspecteur,

dr. J. Blenkers

Bijlage 2 Vragenlijst

Inventarisatie

- 1 *Bestaan er binnen uw gemeente keten? Zoja hoeveel?*
- 2 *Staan er keten op publieksterrein? Zoja hoeveel?*
- 3 *Heeft u per keet inzicht in het aantal bezoekers? (schatting gemiddeld aantal)*
- 4 *Heeft u inzicht in het aantal keten waar >50 bezoekers komen? Zoja hoeveel?*
- 5 *Heeft u inzicht in het aantal keten die volgens u als commercieel zijn aan te merken? Zoja hoeveel?*
- 6 *Heeft u inzicht in de soort bezoekers? (jongeren/ouderen/beide)*
- 7 *Heeft u een indicatie van de leeftijd van bezoekers? Zoja wat is die?*
- 8 *Heeft u inzicht in het aantal dagen per week dat de gelegenheid geopend is? Zoja hoeveel dagen gemiddeld? Heeft u inzicht op welke dagen dat de gelegenheid gemiddeld geopend is? Worden er ook alcoholhoudende dranken genuttigd?*

Wetten en Regelgeving

- 11 *Is er volgens u sprake van strijdigheid met het gebruik van het bestemmingsplan? Is er volgens u sprake van (nieuw)bouwen zonder vergunning? Zoja welke vormen en hoeveel bouwwerken? Is er volgens u sprake van verbouwing zonder vergunning? Heeft u inzicht in wat er wordt verbouwd? Is er volgens u sprake van brandveilig gebruik? Is de Drank- en Horecawetgeving van toepassing?*
- 12 *Waarom wel/niet? Is de AmvB Horeca-, sport- en recreatievoorzieningen volgens u van toepassing?*
- 13 *Waarom wel/niet? Is er sprake van andere strijdigheid met nog niet genoemde wetgeving?*

Klachten

Per klacht is gevraagd of deze nooit, soms, regelmatig of vaak wordt ingediend

- 19 *Worden er klachten ingediend over geluidsoverlast?*
- 20 *Komen er klachten over vernielingen binnen bij de gemeente of politie?*
- 21 *Worden er brandstichtingen aan de gemeente, de brandweer of de politie gemeld?*
- 22 *Worden er klachten ingediend over drugsgebruik?*
- 23 *Worden er klachten ingediend over intimidaties?*
- 24 *Worden er klachten ingediend over vechtpartijen?*
- 25 *Worden er klachten ingediend over strijdig gebruik met het bestemmingsplan?*
- 26 *Worden er klachten ingediend over wildplassen?*
- 27 *Worden er klachten ingediend over het schenken van alcohol aan minderjarigen?*
- 28 *Worden er klachten ingediend over overmatig drankgebruik?*
- 29 *Komen er andersoortige klachten binnen bij de gemeente?*

Risico's

- 30 *Zijn er naar uw mening risico's voor de brandveiligheid? Zoja graag toelichten*
- 31 *Zijn er naar uw mening risico's voor de bouwveiligheid? Zoja graag toelichten*
- 32 *Zijn er naar uw mening risico's voor hygiëne in het algemeen? Zoja graag toelichten*
- 33 *Zijn er naar uw mening risico's om schade op te lopen aan de gezondheid als gevolg van overmatig drankgebruik? Zoja graag toelichten*
- 34 *Zijn er naar uw mening risico's om schade op te lopen aan de gezondheid als gevolg van overmatig drugsgebruik? Zoja graag toelichten*
- 35 *Heeft u inzicht in het aantal verkeersongevallen door overmatig drankgebruik als gevolg van het bezoeken van keten? Zoja graag toelichten*
- 36 *Heeft u inzicht in andersoortige risico's als gevolg van het bezoeken van keten? Zoja graag toelichten*

Ontstaansachtergronden

- 37 *Wat zijn naar uw mening de redenen voor het ontstaan van het fenomeen keten?*
- 38 *Heeft de gemeente andere voorzieningen waar jongeren naartoe kunnen?
Zoja wat zijn openingstijden, leeftijden van bezoekers, wordt er alcohol geschonken?*
- 39 *Heeft de gemeente jongerenbeleid?*
- 40 *Heeft de gemeente welzijnswerkers in dienst voor het jongerenbeleid?
Zoja hoeveel, wat zijn speerpunten, op welke leeftijdsgroep gericht, hebben ze zicht op keten?*

Werkwijze van de gemeente

- 41 *Heeft de gemeente beleid geformuleerd voor keten?*
- 42 *Heeft de gemeente beleid geformuleerd voor evenementen?
Zoja is dat opgenomen in het bestemmingsplan?*
- 43 *Heeft de gemeente beleid geformuleerd voor het verlenen van ontheffingen ex art. 35 DHW?*
- 44 *Wil de gemeente keten legaliseren?*
- 45 *Loopt de gemeente tegen problemen op als men wil legaliseren?*
- 46 *Heeft de gemeente handhavingsbeleid vastgesteld voor keten?*
- 47 *Heeft de gemeente wel eens handhavend opgetreden?
Zoja op basis van welk wettelijk instrument?*
- 48 *Loopt de gemeente tegen problemen op in het geval men handhavend wil optreden?*

Verwachting ten aanzien van het Rijk

- 49 *Verwacht de gemeente iets van de rijksoverheid?
Zoja wat voor ondersteuning?*
- 50 *Biedt het uitbrengen van een handreiking/brochure door de rijksoverheid uitkomst?*
- 51 *Welke aspecten moeten in een dergelijke handreiking aan de orde komen?*
- 52 *Zou het publiceren van de wettelijke regels in "Jip en Janneke taal" een positief effect hebben op de naleving van wet- en regelgeving?*
- 53 *In welke vorm moet naar uw mening de handreiking aangeboden worden?*
- 54 *Wat vindt u van de uitkomsten van de burgerconsultatie?*
- 55 *Heeft u nog vragen of opmerkingen?*